

В О Г Н І

МІСЯЧНИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Й АДМІНІСТРАЦІЇ: ЛЬВІВ, КОСТЮШКА 5. — КОНТО ПКО. 101.423.

Ч. 1. (20).

вересень 1932.

Рік III.

Трьох молодих українців, студентів з Праги, що минулого року вибралися у подорож довкруги світу.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА.

ДОСВІТНІ ОГНІ.

Ніч темна людей всіх потомлених   Хто спить, хто не спить, — покорись
скрила   темній силі

Під чорні широкії крила.

Щасливий хто сни має милі.

Погасли вечірні огні;

Від мене сон милий втіка...

Усі спочивають у сні.

Навколо темнота тяжка,

Всіх влодарка ніч покорила.

Навколо все спить, як в могилі.

ЗМІСТ: Леся Українка: Досвітні огні (вірш). — Гей-же в дорогу. — Дрот: Було колись. — Антін Вартовий: Маленька Каї (нарис). — Ю. К.: Літавці. — Олесь Остоя: Чим гарна наша земля. — Ю. К.: Кілька думок про звання. — Діточий табір-оселя на Остодорі. — Лос Енджелс. — Іван Савич: Спорт вчить побіджаги — Всячина. — З життя кооп. „Вогні“.

ГОЛ. РЕД. ВАСИЛЬ КАРХУТ.

ВИДАЄ КООП. „ВОГНІ“.

Передплата: річно 3.50 зол., піврічно 2.— зол., поодинокі число 35 с.

Привиддя лихі мені душу гнітили, Досвітні огні переможні, урочи
Повстати-ж не мала я сили... Прорізали темряву ночі,
Зненацька проміння ясне Ще соняшні промені сплять, —
Од сну пробудило мене, — Досвітні огні вже горять,
Досвітні огні засвітили! То світять їх люди робочі.

Вставай, хто живий, в кого думка
повсталала!

Година для праці настала!

Не бійся досвітньої мли, —
Коли ще зоря не заграла.

ГЕЙ ЖЕ В ДОРОГУ!

БУВАЛИ Ви часом на довгій мандрівці в торах? Де студінь, дощ, а часто й сніговія Вас серед літа захоплює. Бажання тепла Вас тоді огортає. За ложку теплового чаю, за життєву горяч вечірньої ватри Ви тоді не одно посвятилиб. Постій... І Ви всі зпід верстви намоклого рiща шукаєте сухеньких гиячок... Ви всі... скорше, скорше... хто там ззаду? Чи згасне ця ватра? Ніколи, бо вона Ваше життя, Ви самі в ній. І вона горить Вашим вогнем, Вашим змаганням...

Чи не зазнаєте Ви часом приемного бажання почути горяч чину й слова, слова, що про думках Тараса має стати на сторожі наших прав. Слова, що не заколисує, слова, що не заломлює в Вас в'ру в себе, слова, що сковає в одну громаду розсипані, розпорошені, а рідні собі, а братні собі душі, слова, що очеркує ясно, чітко шляхи наших діл, з яких маєте вирости Ви, сильні, бадьорі, шляхотні, здібні на великий учинок, хочби й посвяти себе для України, здібні промостити собі шлях у нашому тяжкому щоденному житті.

Вогні, наші „Вогні“ зразу кілька пластових книжок, опісля журнал для молоді все стоять на сторожі цих діл, все були слово, що гріло, слово — звук, що звучало в ясні, соняшні дні й темні, дощеві, болотняні ночі. Хтось зблудив, хтось приник, хтось зморився, хтось відстав, а „Вогні“ горіли й горітимуть. Як затишно, яка ласка біля вогню по довгій зимній мандрівці. А чи вся українська юнь біля них? І знову слова Олеся: Хто там ззаду??...

В новій дещо формі випускаємо отсе число „Вогнів“. Мабуть краще буде, коли вони виходитимуть від вересня починаючи а на червні кінчаючи. Тому й змінюємо й числення випусків. Та тяжке фінансове положення нашого народу лягає великим тягарем і на наш журнал. Із цього положення нас виведе, як

і давніше все виводила висока ідейність українського юнацтва, яке ніколи не дало загаснути Вогням своїх високих життєвих змагань.

Не в чужій допомозі, а в спільних зусиллях ідейної, безкорисної праці нашої редакції й адміністрації й цілого українського юнацтва найдемо шлях до гарного розвою нашого часопису. Тяжко всіх вдоволити.

Та нашим зусиллям буде прислухуватися до висказаних нам ясно бажань широких кол наших читачів і прихильників і їх бажання реалізувати на сторінках нашого журналу.

Отсе завдання українського юнацтва.

Сподіємось, що це станеться. І в цій надії не стаємо серед шляху, а продовжуємо свою мандрівку з кличем до всіх наших прихильників:

Гейже в дорогу, в яснішу путь,
Скинути з серця тривогу!...

Слушний час, відповідна хвилинка є завжди; не слід нічого відкладати, нічого сподіватися від обставин і нагоди. Наше право є все ясне і просте: роби, що повинен, побори, або умри. Тепер, або ніколи.

Сеймюїл Смайльс: Самопоміч.

БУЛО КОЛИСЬ...

Д р о т.

ВИСОКО, серед лісів розлогий майдан, наче тераса. Підніжжя гори опоясане хрустальною струєю гірського потоку й сріблитою лентою ріки. Вона, ця ріка, це володарка широчезної долини, що її від віків добули й віками боронять перед людським нахабством — грізні, безоглядні, вірні воїни, оті камяні брили розкинені тут і там серед спінених филь і зсипані в вали по обох берегах. А береги, це межі двох держав: Тут вода а там ліс, великий, темний, таємничий, непримиримий бір. Час до часу між ними війна, справжня війна серед шуму, реву, гуку, війна, в якій падають трупом казочні вікові стораменні лицарі-великани, розпадаються на тисячі куснів, претяжкі бльоки каміння, що їх гігантська сила перекидає наче мячики з місця на місце. На отсім боевім фронті двох могучих живел, на широкім майдані-терасі, в тихий, погідний, літній вечір засіла дивна громада людей широким кругом довкола високої, як гора ватри. Хто вони, ці юнаки, вдивлені в ясні язика полум'яні наче хо-

тіби відгадати чи огорне полум'я усю ватру, чи бухне під облаки стовпом вогню, який розжене пільму й пішле на проміннях світла вістку далеко, далеко іншим гуртам, вістку, що живе й росте запал, охота, віра в велику ідею добра й краси? Хто вони? — Почав я Вам казку казати про давніх лицарів, що в погоні за пригодами, за повненням великих, благородних діл, в пошукуванні змій злоби забрили колись аж у наші ліси й розложилися на короткий час табором. І тут, при цій „Ватрі Великої Ради“ засіли вони, щоб подумати над минулим і уложити плян на майбутнє... Під нинішню пору важких злиднів і журби оповідати казку про це, що — ледви чи коли дійсно існувало — скажете, немає ціли ні змислу.

А все таки. Казки, не така безцільна, без змислу, діточа річ, як комусь видається. В казках простий, але думаючий люд складає наче в якій таємній скарбниці свої думки й мрії. В казках заховані великі тайни людської думки, треба тільки вміти їх читати, добувати і вводити в життя. А що в казках оповідається, це колись в якійсь формі було. Що важніше: Воно час до часу в якійсь формі повторюється. Це, що я почав Вам оповідати, теж колись було й колись воно ще повториться. Була колись чиста ідея лицарства, як вислів змагання людства до благородності, почувань і діл, вона в боротьбі з буденною злобою й змаганнями обставин померкла, перейшла в казку. Прийшов час, що чистий зміст лицарської казки віджив в нових віках і в нових обставинах, появився під видом скавтового руху молоді. Молоді — очевидно, бо з правила тільки молодь захоплюється чистими ідеями, хочби на погляд відорваними від життя, непрактичними в існуючих обставинах, ідеями, що виглядають неодному старшому на забаву без дійсного реального значіння для життя. Не дивниця — всі великі ідеї видавалися в починах уроєнням, дивацтвом розміряних одиниць, видавалися забавкою здитинілих людей. А кількож то їх показалося відтак добродійством, якому людство завдячує поступ.

Вже сьогодні можна завважити замітну річ: Колись Організація малих гуртків молоді, „хлопячий скавтинг“, понимана як невинна забава, виросла в великий суспільний чинник міжнародного значіння, чинник, в якому великі держави бачать підпору своєї сили, а малі небезпеку для своїх аспірацій, які рідко є в згоді з чистою скавтовою ідеєю. В скавтовій ідеї великі й культурно сильні народи бачать середник поширення своїх впливів, а культурою і суцільністю слабші народи бачать сьогодні рятуюнок для себе, можливість відзискання

чи здобуття належних їм прав у вселюдській суспільності. Скавтова ідея увійшла, як творчий чинник розвою людства на терен боротьби за майбутнє людського роду. Як такий чинник вона наражена на тактичні операції ворожих, конкуренційних сил, на дипломатичні підступи й заходи для зєднання і держання спільного фронту з різними іншими силами, які досі одиноко правили суспільними справами. Це просто неминуче. Кожна правдива ідея перейшла й переходить таку саму історію свого розвою, кожна має свої незначні почини, з яких спершу насміхаються, відтак кепкують, опісля бояться, далі забороняють, переслідують, нищать, далі переговорюють, дозволяють, надають права, привілеї, вкінці признають значіння, вартість, цінять, шанують, врешті — привикають. Це останнє для ідеї найнебезпечніший час, бо в ньому може запропаститися цілий віками придбаний вплив на розвій людства. Розгляньтесь між ідеями, порівняйте з сучасністю а переконаєтесь, що це правда. Скавтова ідея осягнула в різних краях і в різних народів різні стадії розвою: В деяких її признали без великих труднощів просто державною ідеєю, надали права й привілеї, в інших злегко важили й закинули, ще в інших заставили віддати свою форму в службу іншій „практичнішій“ ідеї і тимсамим заборонено чистій ідеї псувати тамтим пляни. А в нас, в нашій народі? В дійсності це не все одно сказати „в нас“ а „в нашому народі“...

Скавтова ідея має в собі цінності, без яких новочасна нація ніяк не може обійтися. Не дасть їх навіть школа, хоч і як по новим засадам ведена. У скавтовому уладі найважливішою цінністю є наука горожанства оперта на правдивій автономії. Від зрозуміння й виконання тої автономії залежить ідейний і організаційний стан цілого уладу. Цей стан є мірою і свідоцтвом вартости і нагородою за працю всіх членів уладу. А що членами є сама молодь, то й має вона нагоду бачити докладно свої успіхи й невдачі, бачити їх причини, свої власні добрі й злі прикмети, має змогу їх розвивати чи направляти. В школі, де старші хочби з огляду призначення школи, обовязково наглядають, оцінюють і поправляють молодь, де зрештою ходить головно про навчання різних предметів не є можливе в повній мірі ні перевести такої автономії ні, що важніше, dokonувати такого добору молоді в звязи з діяльністю в рямах цієї „автономії“. Хоч новітня школа намагається переціпити на свій трунт і використати не одне зі скавтових зайнять чи виховних способів, а все таки там воно затрачує свій природний, невимушений ха-

рактер добровільної і охотної праці молоді для себе, для своєї організації і для своєї особистої приємності. Поза скавтовим укладом наслідувати цього не дасться, а воно для горожанського виховання є необхідне. Коли додати до цього під кожним оглядом виховне й практичне значіння тої суто скавтової форми фізичного виховання, дуже відмінної від звичайної руханки й спорту підпорядкуванням фізичних занять вищій, загально культурній ідеї, то вповні зрозумілою станеться заподадлива праця передових народів над утрєваленням скавтового уладу й ідеї. Коли якомусь народові відобрано право й змогу гуртувати й виховувати свою молодь під скавтовим прапором, то це найкращий доказ, що скавтовий улад є в народньому організмі тим приладом, якого знищенням можна довгий час паралізувати розвій народу. Ці, що кушали скавтового життя, знають докладно кілька здоровля, сили, знання, досвіду, який полет думки, почуття самопевности, віри в вартість спільної, карної праці а при цьому кілька радости життя дає ця виховна система. Молодь, якій замкнено дорогу в цей казочний край і якій дається тут і там сурогати, наслідування дечого зі скавтового життя, не може навіть якслід зрозуміти, чим саме є це, що їй заборонено і — чому. Право вести скавтове життя в повнім давнішм його змісті повинні для цієї молоді, для добра цілого народу добиватися ті всі, яким даним було бачити і переживати буйні виправи по долах і горах, ці табори новітнього лицарства, таємничі торжественні нічні ватри з їх могучими настроями, ціле братнє сожиття, що сьогодні і в оповіданнях виглядає вже на якусь казку, якої слухати нема часу й мовляв, не приносить ніякої користи в часах матеріальної і моральної кризи.

Але прийде знову час, що казки ці відживуть. Бо доки життя живе, мусить відживати все те, що є його суттю і змістом. А щоб не пропав зарід цього, на те є історія, передання, а нехай і перекази й казки з уст до уст, з роду в рід. Не мало-важте, не зрікайтеся цінностей, народнього скарбу.

▼▼▼▼▼▼▼▼

Проби, на які виставляє нас нещастя, приносять нам чималий хосен. В нещастю вчимося відчувати по мужньому і по людському, в ньому пізнаємо, що ми годні, в ньому показується, що ми варті, в ньому виходить на яву наша слабість або сила. Правдиво добрий характер, наче зілля пахуче, розвиває свої прикмети під натиском.

С. Смайльс.

▼▼▼▼▼▼▼▼

МАЛЕНЬКА КАІ.

(Нарис).

Антін Вартовий.

„МАЛЕНЬКА КАІ“ — так називали її хлопці цілої майже округи Бутган, провінції Голію-кіанг.

Вона мала 15 літ. Батьки молодо відумерли її, оставили сиротою. Не дали їй багатства, не дали їй талану — тільки вроду. Навчили управляти просо, ловити рибу, та по неступних дебрах і прогалинах манджурських гір шукати лічного зілля — гінзено.

А вона мала хліб, мала кілька срібних шпильок до волосся, а навіть гарні, блакитні пера, котрими завітчана приманювала очі хлопців придорожніх осель.

Односельчане любили Каю. Любили її рівні черти та карі, чорноброві очі. А її вдача, її серце, — це жемчуги села.

Була вже пізна осінь. Кая іде селами, торгує зіллям. Над рікою Ноні доволі риби й грошей. Купують шамани, купують християне. Вже 40 вязанок продала.

Дивна — маленька Каї! Дворяни кажуть: вона їхня походженням (вона дочка рибалки), вбогі даври — що вона їхня, бо вбога. А їй все одно. Якщо прийде пора, що манджурці зедняються, тоді і їй краще буде.

І вона марить про те, що ковані сріблом джонки повезуть її рікою на двір достойника. Даври стануть знатнішими від манджурців, монголів та голдів і сягнуть самі по владу.

Вона в те вірить. Її пестять такі мрії. Але вона працює. Ах, так гарно мати свою хату, свій кан, своє поле... так гарно мати чоловіка... Ех, ця війна, ці погані зайти японці...

— Жужжать стрільна, рвуться, ахкають. Дрижить Каї зі страху. Пурхнули пташки з пальми, паде листя від грохоту.

— Відпочину! Часочок. У воздуху під хмарами лоскіт людських птахів-моторів. Гудуть, дзвенять. Торохкоче залізо.

— Матінко моя. Треба мені цього страхіття? Треба смерті?

— Ні! — говорять тіни. — Не треба! Завіщо?

Удар, розрив, начеб джонка трісла...

Нікого. Пустарі. Хащі. Вітер.

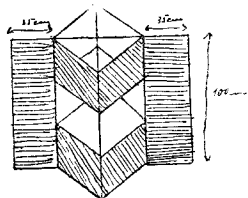
— Банзай! Банзай! — гремить побідне за рікою. Пробігає біля неї рідне військо... Втікають! Японське: банзай! — над її братами.

Громи. Мотори... Стріли.

Тихий шум ріки. Чути плюскіт риби... Затихло...

листви мають в перекрою 8 мм. × 8 мм. Хрестові листви (ці що лучать і уштивнюють 4 прямовісні листви) мають ви- міри 65 см. × 0.8 × 0.8 см. Усі деревляні часті лучаться тон- ким шнурком або дротом. Го- товий скелет обвивається як

вказує рисунок двома пасами паперу, або легкої густої ма- терії (190 см. × 33 см.) так, щоби між обома пасами оста- вав вільний простір на 32 см., а деревляні листви виставали на кінець по 1 см. Хвоста цієї літавець не потребує. Шнурок зачіпається, як на рисунку,

при чому точку зачіпну нес- ного шнурка треба теж визна- чити після проб.

Відміною скринкового літавця є такий же з крилами і то з двома великими або чотирма меншими крилами, (рис. 2 б) і в) та подвійний скринковий лі- тавець (рис. 2 г). Усі вони під- носяться вище, як звичайний. До підносу цих літавців гребя дуже сильного вітру, або треба пускати його за конем або ко- лесом. Линовою може бути зви- чайний тонкий, але сильний шнурок, краще тонкий сталевий дріт.

Пробуйте збудувати котрий з цих літавців, та напишіть про вислід до редакції. Передше прочитайте однак обі статті про літавці в „Вогнях“ ч. 3—4 і ч. 8/31. Вони Вам багато де- чого розяснять.

Найсолідніше й найтанше дже- рело спортивного приладдя це Кооператива „П Л А С Т“, Львів, вул. Городецька 95.

„ЧИМ ГАРНА НАША ЗЕМЛЯ?“

Олесь Остoj.

ДНІСТЕР пливе спокійно, тихо й безшелесно. Немов синя лента, кинена на зелене море, пливе він серед зелених піль, дугів і лісів. Без жадних скрутів, просто й зникає в далечині. З правого боку беріг спинається вгору, а на лівому, низь- кому розкинулось українське село — Прага. Чудове, україн- ське, ціле в садах... На стрімкому березі велично й чудово стоїть хотинський замок. Та це не величний замок-твердиня. Це — радше руїни. Немає там нікого. Пусткою віє від сірих, самотних мурів. Все поросле мохом та травою. Усе припале пилом забуття. Лише часом ворон сумно закриче й полетить своєю дорогою.

Стоять пустою сірі й опущені мурі. Цей замок — це свідок нашого минулого. Він свідок турецької могутності, свідок козацького героїства й слави. Він свідок великих битв, які показали цілому світові, що на грані Сходу й Заходу живуть невстрашені люди — українські козаки. Цей замок є свідком смерті тисяч людей, що за рідний край не вагалися утратити життя.

Та це все минуло. Тепер стоїть замок самотний, опущений. Не вернуться вже ніколи ті часи. Не вилізе вже більше на вежу цього замку турецький герольд і не буде кричати в честь Магомета. Не покажуться вже більше під мурами цього замку Запорожці. Дні тріумфу й слави хотинського замку вже пройшли...

Часом тільки громадка якихсь туристів зайде в мурі замку, наробить галасу й відійде... Часом знову навідають старого діда юнаки з бронзовими лицами, з палким поглядом, що в них клич „Скоб“ на устах... Радіє тоді старий. Мимоволі нагадуються йому чубаті лицарі минулого.

Є тільки двох старих друзів-приятелів, що себе взаємно ро- зуміють. Це хотинський замок й сивоусий Дністер. Коли світла погаснуть і люде спочивають, ті два свідки нашої слави тишком розмовляють про минуле...

Лешета й весь лешетарський виряд замовлений вже тепер доставляє Кооп. „П Л А С Т“, Львів, вул. Городецька 95. — по виїмкових цінах.

КІЛЬКА ДУМОК ПРО ЗВАННЯ.

Ю. К.

В ЧАСІ теперішнього економічного упадку чим раз частіше насувається питання про майбутнє звання молоді, яка кін- чить або й покінчила середні школи. А головно важне це для нас; ми находимо всюди закриті двері. Доходить до цього, що деякі висказуються, немовбито в нас було за ба- гато інтелігенції.

Є це дуже несправедливий осуд. Наше життя, є ще таке просте, є в ньому ще тільки нерозбудованих ділянок, що по- трібних до цього фахівців є ще о багато за мало. Але зате потрібно нам інакше думати. Не старатися о готові „посади“ по різних державних установах, та чекати на них роками, а самому творити собі власні в арстаті праці. Треба викорінити з себе думку, що ми вчимося лише на те,

щоби обняти яку небудь „посаду“. Ні! Життя це вічна боротьба, а не чекання на першого. Ми мусимо утворити власну промисловість, власну торгівлю, бо лише опановуючи ці ділянки суспільного життя народу, можемо стати самостійними економічно, а опісля й державно. Поневолений народ, якого інтелігентні верстви складаються з самих урядовців ніколи не досягне самостійності.

Отже покидаючи школу, скажіть собі: Хочу бути самостійним. Не шукаю „посади“, тимбільше не буду очікувати роками на державну, але шукаю можливості відкрити власний варстат праці, та вкладати мое знання й молодечий запал в дійсно корисну для народу й творчу ділянку життя.

Із цією думкою шукайте звання. Думка про готові „посади“ лише винищує моральну вартість та енергію людини. Стайтеся дістати добру фахову освіту. Є уже в нас кілька фахових шкіл, про які часто згадується тепер у пресі. Фахових людей у нас мало й кожний знайде собі працю, як добре возьметься за діло.

Українських підприємств є небагато, й укр. населення дає заробляти чужому елементові. Памятайте, що мимо кризи й невідрадності обставин кожне підприємство буде існувати й розвиватися, коли провадити його фахово, чесно і солідно. Багато в цьому допоможуть Вам ці засади, які вросли Вам в душу, як Ви були пластунами.

Для точних, солідних і підприємчивих нема кризи!

І ще дві засади: Не встидайтеся ніякої роботи, бо кожна, хочби й найгірша, ушляхотнює людину, підносить її до багато вищого уровня над таку, що бездільно чекаючи на „посаду“ стає лише посміховищем.

Друге: вивчайте основи кооперативного життя. Щоб стати самостійним, потрібно гроша, якого звичайно не всі мають. Поможє Вам кооперативне переведення справи. Кооперація в наших умовах життя, це одинокий шлях до розквіту національної промисловости, а можливості розвитку є великі. Крім цього кооперація навчить Вас одної великої моральної вартости:

„Шляхом суспільної праці до суспільної цілі.

Ми повинні обмежити свої товариські взаємини до осіб, які здатні до дійсної приязни й вірности, які дають нам щось духово й не дозволяти собі на половинні знакомства, які лише забирають час, потрібний для концентрації.

Ферстер: Як вести життя..

ДІТОЧИЙ ТАБОР — ОСЕЛЯ НА ОСТОДОРІ.

В НОВОЗАБУДОВАНИЙ палатці-оселі на поляні Остодор біля Підлютого в Горганах містився цього літа в м. липні диточий табір-оселя Укр. Краєвого Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молсдню у Львові під проводом довголітнього організатора зі Львова. Дітей було 83 (45 хлопців і 38 дівчат) з різних сторін Галичини і зпоза неї і так: 39 зі Львова, 32 з Галичини зпоза Львова, а 16 дітей з Варшави, Каліша, Ченстохови.

Познанщини, Люблина, Тарнобжега, Полоцька, Луцька, Рівного й з Закарпаття. Більшість дітей це діти міста, урядників, промисловців і пролетарські. Всего кільканадцять походило зі села, це діти сільської інтелігенції або селянські. Харч діти мали п'ять разів у день, здоровий і багатий. Вставали о год. 6.30, нічна пора о год. 21.

День минав за окремим розділом часу, якого допилювали обозні і дижурні. Діти поділені були на гуртки. Кожний гурток мав свого старшого впорядчика. День витовнювали отсі зайняття: рання руханка, порядкування в палатці, купіль у потоці Тодір або в ріці Лімниця, фізичні роботи (порядкування площі на зрубі довкола палатки), гри й забави під фаховим доглядом, проби співу, гутірки на різні теми по гуртках а рано й вечір молитва й звіт при піднесенню націон. знамен на високий машт. Настрій в таборі був як у згідній родині, тим більше, що родичі численно відвідували своїх дітей, перебуваючи в ній не раз по кілька днів. З табору улажено прогульки в верхи Горганів на Вісоку й на Аршиці

(Неревів). Кілька сходив біля вечірніх огнів з окремою програмою і два свята: посвячення палатки й прийняття Митроп. Андрея доповнювали виховну програму. Табор відвідувало багато достойних гостей і зорганізованих прогульок з різних сторін Галичини: Перемишля, Львова, Калуша, Долини, Саджави, Рогатина й т. п.

Біля зорганізування оселі натрудився багато гурток студентів львів. високих шкіл під проводом студ. інж. Кліща Івана, на плечах якого лежав тягар обов'язків обозного. Гідно його доповнював у справах руханки й спорту проф. Т. Білостоцький, що й взірцево вів 2-ий гурток. Інтендантуру й магазин вели З. Котович і О. Стернюк (рівнож і спів)

а секр. був Курилович Ст. Лікарем і ангелом хоронителем дітей був Др. Процьків А. зі Львова. Кухня спочивала в фахових досвідних руках пані Гайбергер (зі Львова). Крім згаданих провідників було ще 7 впорядників (чиць), що на загаль дуже совісно й уміло виконували свої обов'язки. Діти відвідували юнацький табір хлопців а опісля й дівчат на Соколі. Юнацькі табори відвідували дітей. При тій нагоді ставали діти до змагань у відбиванні з юнацькими дружинами і гідно репрезентували свою клясу спорту 30 : 26 у користь дівчат. Табор пройшов як сон. Окрема колійка відвезла всіх до головних залізничних шляхів. І сумні ставали при пращанні діточі лица. Та веселіли на згадку, що за рік палатка і Остодір загомонять знову їх голосами. Готовсь!!!

**Берімось краще до роботи.
Змагаймось за нове життя!
Без індивідуалістів-отаманів.
Колиб кайданів брязкіт міг ударить
Перуном в тії заспані серця,
Спокійні чола соромом захмарить
І нагадять усім, що зброя жде борця.**

(Леся Українка)

ЛОС ЕНДЖЕЛС.

ОДНОЮ з найзамітніших атракцій цих ферій у спортовому світі — була Х. Олімпіада в Лос Енджелс, у Зєдинених Державах Америки.

Місто це вибрано тому, що тут завсіди соняшно. Дощів усього 15 днів у році. Зима без морозу, літо гаряче. Мешканців має це місто біля півтора мільона, вивінуване в найновіші здобутки техніки, з прекрасними і чистими асфальтовими майданами, парками, стадіонами.

На святочне відкриття ігрищ зібралося 105.000 видців.

На головний машт втягнуто олімпійський прапор (5 злучених коліс, що символізують 5 частин світа).

У дефіляді промаширувало біля 1500 змагунів-представників 50 народів, держав світу.

Згідно з традицією на першому, почесному місці йшли змагуни Греції. Це славні нащадки колишніх греків, предтеч фізичної культури світу!

За греками інші представники з прапорами і таблицями, на яких виписано назву народу, держави, яку репрезентують. По переду змагуни, за ними змагуни.

За греками представники Аргентини, Австралії, Австрії, Бельгії, Бразилії (60), Канади (100), Китаю (1), Колумбії, Чехії, Данії, Естонії, Фінляндії, Франції, Англії, Німеччини, Іаїті, Голяндії, Мадярщини, Індій, Ірляндії, Югославії, Італії, Японії (200), Новозеландії, Норвегії, Філіпін, Польщі, Еспанії, Швеції, Швайцарії, Південної Африки, Уругваю — а врешті Зєдинених Держав Америки (400).

Тільки брак України.

Змагуни з прапорами усталися чвірками на середині мурави.

При мікрофоні віцепрезидент Зєдинених Держав Америки отворив ігрища в імені президента Зєдинених Держав Америки.

По сьому довкола трибуни усталися хорунжі всіх груп. Найстарший олімпієць Жорж Калмен виступив і з рукою на прапорі зложив олімпійську присягу осьякого змісту:

— Присягаємо... змагатися льояльно... придержуючись міжнародних правил... зберігаючи засади спортового духа... для чести нашої батьківщини та чести спорту...

Мовчанка. І довкруги ліс рук у присязі.

*

Х. Світова Олімпіада принесла багато несподіванок. Виказала вона високу клясу змагунів і відкрила необмежені пер-

спективи для досягів людського тіла, кермованого дужим виспортованим духом.

Для приміру наведу дещо досягів з обсягу легкоатлетики. Для порівняння, у скобках, українські рекорди.

Біги:

100 м. Толєн (Ам.) 10,3 (Олімп. рек.) (11,4);
200 м. Толєн (Ам.) 21,2 (Олімп. рек.) (24,8);
400 м. Кер. (Ам.) 46,2 (світ. рек.) (55, 8);
800 м. Гемпсон (Англ.) 1:49,0 (світ. рек.) (2:10,8);
1500 м. Бекалі (Іт.) 3:51,2 (Олімп. рек.) (4:35,6);
3000 м. Ісогольо (Фінл.) 8:33,4 (10:10,4);
5000 м. Лєстїнен (Фін.) 14:30 (Ол. рек.) (18:00,2);
10 км. Кусоїнскі (П.) 30:11,4 (Ол. рек.) (39:37,7);
Маратон: Забала (Арг.) 2:31,36 (св. рек.) (—);
110 плітки: Салінг (Ам.) 14,6 (—);
400 плітки: Тїсдаль (Ірл.) 51,8 (—);
4x100 м.: Америка 40 с. (св. рек.) (48,8);
4x400 м.: Америка 3:08,2 (—);
50 км. хїд Грін (Англ.) 4:50:10 (—);

Скоти:

Гора: Нотон (Кан.) 196 см. (163);
Даль: Гордон (Ам.) 764 см. (637);
Жердка: Мілдер (Ам.) 431 см. (св. рек.) (272);
Трискок: Намбу (Яп.) 15,71 м. (св. рек.) (12,42);

Мети:

Куля: Секстон (Ам.) 15,99 м. Ол. рек.) (12,48);
Диск: Андерсон (Ам.) 49,49 м. (Ол. рек.) (36,34);
Ратище: Ервінен (Фін.) 72,71 м. (Ол. рек.) (47,61);
Молот: Келеген (Ір.) 53,88 м. (—);

Жінки:

100 м. Валяс (П.) 11,9 (світ. рек.) (14,8);
80 м. плітки: Дїтріхсон (Ам.) 11,7 (світ. рек.) (—);
4x100: Америка 47 сек. (світ. рек.) (—);
Ратище: Дїтріхсон 43,71 (22,80);
Гора: Шїлей (Ам.) 167 (світ. рек.) (—);
Диск. Копленд (Ам.) 40,49 (Ол. рек.) (27,25);

*

Чи ж тепер може хто дивуватися чому українці не брали участі в X. Олімпїадї?

Або ж було з чим показуватися?

(вук)

СПОРТ ВЧИТЬ ПОБІДЖАТИ.

Іван Савич.

ЩОБИ вийти переможцем з сучасних політичних і господарських кріз, не вистарчить мати велике знання, але треба ще: залїзного здоров'я, величезної витривалості, сильних нервів, відваги, характеру, волї. Саме спорт викликає жадоу боротьби, побїди, вчить вїри в свої сили, витворює енергїю, солідарність, відповідальність, точність і т. д. Це є власне ці прикмети, яких ми не маємо та через брак їх ми програли війну. Бо виспортовані Американці уважали світову війну свого рода спортом; тому пішли на воєнне „грище“ і побїдили. І мусїли побїдити, бо хто вже змалку вчився побїджати на спортових грищах, цей потїм в цілому життї стремїтиме до перемоги на кожному полі. Тому всі державні народи видають величезні суми на будову інститутів фізичного виховання молодї, будують численні спортові грища, уладжують вакаційні табори, ширять ідею спорту між своїм громадянством найрізнішими способами. А що робить наш Укр. Спорт. Союз, Соколи, Луги та всі інші наші спортові т-ва? Наша міська та сїльська молодь часто вступає до сусїдських клубів (бо наших немає, а як є, то слабо розвиваються) і там винародовлюється. — Тому вже найвища пора взятися до основної організації укр. спорту та вкрити наш край густою сіткою спортових товариств. Через спорт дїйдемо до фізичного та морального відродження нації. Бо тільки спорт навчить наше молоде покоління побїджати та остаточно побїдити!

ВСЯЧИНА

НОВА СТАНИЦЯ.

В ДОЛИНІ потоку Тодора, допливу Лїмниці, 3 км. від лїтництва Підлюте, а 2 км. від табору над Соколом, на склонї смєреками покритих гір закінчено ц. р. будову діточої оселї по плянам інж. Ол. Пежанського зі Львова. Площу й частину матеріалу дарував, зглядно винаймив на довгий протяг часу о. Митр. Андрей. Почав будову ще Український Пласт, докінчив її окремий комітет з рамени Укр. Тов. Охорони Дїтей і опіки над молоддю у Львовї під

енергїйним проводом о. проф. Ол. Бучацького зі Львова. Його то невтомимий праці і студ. інж. Кліщевї Івановї треба завдячувати, що ця будова вкінці стала мимо великої фїнансової скрути.

Оселя — це палатка, будована вся з дерева в гуцульськїм стилю на один поверх з гарно тєсаного матеріалу, покрита дахівкою. Крім кількох великих саль, що легко містять по 20 дїтей на вигідних причах, є ще окремі кімнати для команди, лїкаря, гостей і т. п. Кухня

й ідальня містяться нині в провізорично збудованім бараці, в майбутньому одначе має стати ще окремий будинок, що міститиме велику світлицю й кухню. Вид з терас палатки Лімниці і на верхи Пасічного, лину Лімниці і на верхи Пасічного й Високої в Горганах. Купіль діти мають в близькому потоці, ліси довкола, повні ягід і грибів. Місце для оселі виміряне.

Посвячення доконав о. Мітрат Т. Войнаровський у привіт численного духовенства, а принагідну проповідь виголосив з вічно молодим запалом і вірою в наше майбутнє о. прад. Куницький Л. Численні гості з усіх сторін Галичини, яких привезла окрема колійка, заповнили ціле грище перед палаткою. Багато було прогульок молоді, що пішки прийшли на посвячення.

Мають нині українські діти 8—13 літ, куди їхати, мають і укр. мандрівники місце на відпочинок в часі тяжких мандрівок по Горганах. Вже цього року почувало тут біля 10 мандрівних партій. Довкола грища нині ще бразилійський зруб, багато ще праці. Та організатори цього не лякаються, разом з дітьми працюють завзято, та хай саме великий успіх цього діла буде їм заплатою за їх труд і завзяття.

Редакція від себе кличе їм тричі „Слава“.

З ПЛАСТОВОГО СВІТУ.

ЗАКАРПАТТЯ. Пластове свято в Мукачеві з нагоди 10-ліття заложення укр. пласту при Торговельній Академії відбулося в днях 4. і 5. червня ц. р. Свято пройшло величаво й мало великий успіх. Не менший успіх мало таке свято, що його уладили укр. пластуни з Густа й околиць в кінці травня ц. р.

Український пласт на Буковині відбув 21. травня ц. р. свою першу щорічну ватру... Голосно дунав того вечора пластовий гімн, що співали наші брати й сестри в буковинському лісі... — Буковинський Пласт, по-

мимо тяжких умовин, гарно розвивається. При Коші існує бібліотека, засновано курс укр. граматики, згуртовується укр. дітей; сходинами їх кермують пластуни з кур. „Ясні Зорі“.

Морський пласт. курінь у Данцігу святкував річницю 20-ліття заснування Укр. Пласту та відбув кілька прогульок. (Вісти СУПЕ).

З нагоди 75-ліття Бейден Повела президент литовської Республіки, що є рівночасно почесним начальником скавтом Литви переслав ювілейові Ордер Вел. Литовськ. Кн. Гедиміна.

На місце пок. о. Якобса в Міжнарод. Скавт. Комітеті покликано Нач. Скавта Чехословаччини Др. А. Свойська, великого прихильника укр. скавтового руху.

Скавти російської Еміграції (нач. Олег Пантухов) відбули щорічних ферій 4 табори. („Джемборі“).

Українські Пластуни в Югославії (IX. кур. УУСП „Перелетні“ в Загребі) взяли участь у II. національному югосл. Джемборі, що відбулося в липні ц. р. у великому парку

„Максімір“ в Загребі. Увагу чужинців звертала головню укр. пластова виставка, що складалася з альбомів, світлин, пл. журналів, картин, виши-

вок і т. п. В маніфестаційному поході через місто україн. пластуни йшли зі своїм національним прапором на другому місці між державними народами.

В часі Джемборі навязано зносини з чужонаціональними пластунами; особливо сердешні вони були зі Словінцями та Англійцями (лорд Джон Брум). Поляків на Джемборі не було. Один представник, що заступав увесь польський скавтинг, оглядаючи всі табори, старанно оминав український, бо очевидно не подобались йому наші прапори й напис Україна. (Учасник). В Польщі відбулися в серпні ц. р. Міжнародня Конференція Пластунок (в Бучі на Шлеску) та Міжнародній Зїзд Водних Пластунів (на Поморі). Участь як в одному так другому обосновано на державному принципі.

КЛІМАТИЧНА СТАЦІЯ УКР. ГІГ. Т-ВА НА СОКОЛІ — ДЛЯ ХЛОПЦІВ.

СТАЦІЯ тривала від 2—26 липня. Зів стацію др. Юл. Кордюк. Учасників було 39, у віці від 14 р. життя в гору. Завданням стації було дати те, чого їзза важкого лихоліття кризи юнакові не може дати рідний дім: дозвілля серед гір після науки в школі. Мала вона теж виховні завдання. Йшло про спортову і фізичну заправу та про вишкіл практичного змислу до життя у молоді.

Завдання оці удалося провдові стації провести з повним успіхом. На стації була карність, був порядок — а було й те, що так найбільше юнацтво любить, а саме „фасон“. Учасники були з собою як найкраще зжиті. Малося вражіння під кінець тривання стації, що всі від наймолодшого учасника починаючи — а кінчаючи на особі незвичайно симпатичного коменданта, становлять собою одну велику рід-

ню. Показалося це головню при пращанні.

Але був також і т. зв. „швіц“. Учасники швіцували підчас упорядкування спливових рівчаків довкруги спалень, коло улаштування плаю на Соколі, при збудованні сходів до спалень, врешті при копанні великої спортової площі, котра колись буде у нас одинокою гарно улаштованою площею у горах Карпатах.

Найсимпатичніші вражіння винесли учасники з прогульок. Було їх 6. Однодневні: на Гриньків-Заплату, на Аршинці, на Грофу, на Високу, дводнева до Мянєви і триднева на Добошнику. Всі пройшли з успіхом серед гарної, або можливої погоди.

До товариського зжиття, поруч прогульок, багато причинилися гутірки та ватри, як звичайно настроєві, багаті споминами про минуле, не так до дуже давне, колись гамірного Сокола...

Учасники пращали Сокол незвичайно вдоволені тритижневим побутом, з обцяною заохотити на другий рік як найбільше своїх товаришів до побуту на стації. Ізза браку місця обговорення кліматичної стації укр. гіг. Т-ва — для дівчат, відкладаємо до чергового числа.

Український Науковий Інститут в Берліні. На заході українського Наукового Інституту в Берліні, Пруське Міністерство Освіти утворило при Орієнтальнім Семінарі Берлінського Університету доцентуру української мови й краєвознавства та іменувало для її провадження проф. д-ра Зенона Кузеля. Курс починається з зимовим семестром 1932. р. і обниматиме як лекції так і практичні вправи з названих предметів. Це є перша доцентура з українознавства на західному університеті.

З ЖИТТЯ КООП. „ВОГНІ“. ДУМАЄМО, що читачам нашого журналу буде цікаво пізна-

вати не тільки зміст нашого часопису, але й форму організації цілої видавничої справи „Вог-

нів". І тому будемо вести по змозі й по потребі постійні записки в сій справі.

Часопис „Вогні“ видає не приватно якась одна особа на свій зиск і страту, але Кооператива „Вогні“, що повстала тоді, коли по ліквідації пластового журналу „Молоде Життя“ показала доконечна потреба створити орган для українського юнацтва. Членами основниками став гурток львівських громадян, яким ця справа була дорога. Були там професори гімназій, учителі шкіл вселюдних, лікарі, редактори, інженери, студ. вищих шкіл і т. д. Належать до кооп. „Вогні“ люди, що колись працювали в „Пласті“ але також дуже багато зпоза „Пласту“, бо діяльність видавання „Вогнів“ не могла замикатися на життя одної організації, а повинна обіймати ціле життя всієї української молоді.

Першими, дуже діяльними директорами кооперативи стали: 1. дир. Константина Малицька, 2. інж. Сербин Андрій, 3. маґ-р Е. Ю. Пеленський. Головою Надзир. Ради став Др. Степан Дмоховський, лікар у Львові. П. К. Малицька була начальним директором, інж. А. Сербин став економ. референтом кооперативи, а м-р Е. Ю. Пеленський став гол. редактором журналу „Вогні“ й провадив його (з кількामісячною перервою, в якій заступав його студ. Яр. Рудницький) аж до червня ц. р. Ціла Дирекція працювала безкорисно, хоч праці

було надмір. Як адміністратор працював п. С. Рудакевич.

Тяжкі приходили не раз хвилі для коопер. головно ізза великих економічних труднощів, але Дирекція не піддавалася і за поміччу активніших членів находила дорогу до красчого. У червні ц. р. відбулися чергові Загальні Збори кооперативи. Перевибрано Дирекцію. Вибрано: проф. С. Левицького, інж. А. Сербина, лікаря В. Кархута й двох заступників. П. дир. Малицький і п. проф. Е. Ю. Пеленському, що уступили Загальні Збори ухвалили спеціальне призначення, як також і знов вибраному інж. А. Сербині. Та рівнож Загальні Збори виказали, що всі, хоч дуже великі зусилля старої Дирекції, не зліквідували фінансових труднощів. Кооп. Вони дуже великі. Та нова Дирекція сподіється, що справу дасться врятувати, коли старше укр. громадянство й студенство буде записуватися в члени кооперативи (уділ 10 зол., вписове 2 зол.) а молодь, коли масово стане предплатниками „Вогнів“.

Велику шкоду нанесли кооперативі ті, що побрали журнал і книжки, а досі рахунку не вирівняли. До них отсей поклик!! Не губіть журналу! Найлекше відіслати гроші зараз по зібранню їх. Адмін. нині веде п. Л. Гаращаківна. Льокаль кооп. міститься при вул. Костюшка ч. 5/1, разом з Тов. „Відродження“.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

„З И З“

одинокий український сатирично-гумористичний журнал, що вдатно, з правдивим гумором ілюструє події нашої буденщини, вносить розвагу в сірі будні, згання з перетомленого чола хмаринки смутку, навіть в часах тяжкої скрути та теперішних злиднів — Четвертьчна передплата зол. 3.—. Адреса: „ЗИЗ“, Львів, Підвалля 7. III. пов.

ЧИ ЗНАЄТЕ, що радія можете тепер вже слухати НАЙДЕШЕВІШИМ приймачем, (від яких 19 до 29 зол.), отже тільки за... 9 сот. денно?? УСЮДИ, В НАЙДАЛЬШІЙ ЗАКУТИНІ ПРОВІНЦІ! Радіостанції тепер сто, а то й двіста разів зміцнені!!!

ВЖЕ ВИЙШОВ РАДІОПІДРУЧНИК к. інж. Л. ЛЯСЕВИЧА

Практичний Радіо-Аматор

Ось про що можете довідатися з цієї книжки:

ЯК ДЕШЕВО ЗБУДУВАТИ САМОМУ РАДІО. Описи найновіших німецьких детекторних приймачів, т. зв. „далекоприймачів“

Коштують вони кільканадцять золотих і дають незвичайно чистий і голосний прийом з акордонних станцій!

ГОЛОСНИК НА ДЕТЕКТОР! Спеціальна сензаційна схема, що дає навіть на провінції голосниковий прийом (без батарей, підсилюючих, тощо)!

ЯК ЗБУДУВАТИ (РАДІОВУ) АНТЕНУ, ЩОБ ВОДНОЧАС ДІЛАЛА ГРОМОХОРОННО? Новий винахід антенного охоронника, що крім цього усуває всякі тріскоти та електричні перешкоди в прийомі. ПЕРЕГЛЯД НАЙНОВІШІХ ЛЯМП до акумюлятора або світлової мережі з підгрівом або жарених безпосередно т. ін. ЯКИЙ АПАРАТ НАЙКРАЩЕ СОБІ КУПИТИ? Безсторонні поради та перегляд важливіших апаратів.

СПИСИ всіх складових частин, описаних приймачів та німецьких радіових книжок з докладними цінами. „Купонна табеля“: кількадесят купонів, що уповажнюють до дарової висилки повчаючих радіокнижочок різних радіофірм і т. ін., і т. ін.

ПРИ ТАК НЕЗВЧАЙНО ВАЖНОМУ, ЦІКАВОМУ ТА РІЖНО-МАНІТНОМУ ЗМІСТІ, ЦІНА КНИЖКИ ТІЛЬКИ ЗОЛ. **3-80** (при влаті згори).

НАЙКРАЩЕ ВПЛАЧУВАТИ ГРОШІ НА КОНТО „УКРАЇНРАДІЯ“ в П. К. О. 412.470. (Блянкет т. зв. „чистий“ дістанете на кожній пошті). Післяплата не оплачується, бо вже сама поштова оплата коштує зол. 1.30, отже книжка коштувалаб непотрібно аж зол. 5.10.

„УКРАЇНРАДІО“

Львів, ЯГАЙЛОНСЬКА 15.

Телеф. 80-62.

Lwów, Jagiellońska 15.

Запишіть собі число П. К. О. „УКРАЇНРАДІЯ“ 412.470.